

Wolfgang Amadeus Mozart

Uvod

Wolfgang Amadeus Mozart velja za največjega glasbenega umetnika v zadnji polovici 18. stoletja. Nabrit, otročji in večno veder je v svojem kratkem življenju ustvaril osupljivo veliko navdihnjenih skladb. Ustvarjal je v obdobju dunajskega klasicizma in klasične glasbe.

Čudežni otrok

Rodil se je 27. januarja leta 1756 v Salzburgu-mesto ki je še danes slovi po njem in njegovi glasbi. Bil je zadnji od sedmih in drugi preživeli otrok Leopolda in Anne Marie Mozart.

S svojimi štirimi leti se je Mozart učil pisati, brati, računati in igrati klavir pri svojem očetu. Pri petih letih je napisal prvi dve skladbi:

- Allegra
- Dva menueta za klavir

Ko je dopolnil šesto leto je oče njega in njegovo sestro predstavil knezu Maksimiljanu III. Kot čudežna otroka. 1. oktobra istega leta sta imela čudežna otroka že prvi javni koncert v Linzu. Dva tedna po tem pa sta nastopila na cesarskem dvoru pred cesarjem Francom I. in cesarico Marijo Terezijo.

Čeprav je bil zelo obremenjen, je preživljal lepo otroštvo v svoji glasbeni družini. Mladostno radoživost in vedrino je ohranil vse življenje.

Triletno potovanje

Junija 1763 so Mozart in njegova družina odšla na triletno koncertno potovanje po Evropi. Publika je bila še posebej navdušena nad malim Mozartom, zato so ga poimenovali čudežni deček. Med drugim v London in Pariz. V Londonu so mu pro osmih letih natisnili prvo simfonijo in pri dvanajstih je bila uprizorjena njegova prva opera.

Leto kasneje jih je sprejel kralj Jurij III. in njegova Charlota Zofija v Londonu. Tam so ostali več kot leto dni.

Vrnitev domov

Leta 1767 so se vrnili v Salzburg, kjer so izvedli prvi Mozartov oratorij Dolžnost prve zapovedi.

Dve leti za tem je Mozart postal tretji koncertni mojster dvorne kapele. Istega leta je z očetom odšel na prvo potovanje v Italijo. Tam je bil zelo uspešen. V Rimu mu je takratni papež podelil viteški red Zlate ostroge. V Veroni pa so ga imenovali za častnega kapelnika Filharmonične akademije.

Poroka

Mozart se je s svojimi šestindvajsetimi leti brez privolitve staršev 4. avgusta leta 1782 poročil z devetnajstletno Constanzo Weber. Poroka je bila v Štefanovi stolnici na Dunaju. V devetletnem zakonu sta dobila šest otrok. Na žalost sta preživela le dva fanta. Oba sta glasbeno nadarjenost podedovala, a le en se je odločil za poklicnega glasbenika.

Odrasla leta

Ko je bil Mozart star 18 let ni bil več čudežni otrok, ampak človek, ki ga je očarala izrazna moč glasbe, celo tista ki so jo pisali drugi glasbeniki.

Odrasla leta za umetnika niso bila srečno tako kot prejšna. Pestile so ga različne težave in iskanje primerne zaposlitve. S službovanjem v rodnem Salzburgu ni bil zadovoljen, zato se je odpravil na Dunaj. Preživljal se je z zasebnim poučevanjem učencev. Dunaj ga je telesno povezal s Haydnom, v katerem je Mozart našel najboljšega prijatelja in svetovalca, spoznal pa je tudi mladega nadarjenega Beethovna. Napisal je več kot 600 skladb, med katerimi so opere, maše, koncerti, simfonije, kvarteti, sonate ter druga vokalna in instrumentalna dela. Po mozartovem delu je zgradba oper postala vse bolj zaokrožena.

Po smrti

Umrl je 5. decembra pri zgodnjih šestintridesetih letih. Za sabo je pustil veliko zakladnico komornih, orkesterskih in opernih del. Pokopan je v skupnem grobu na pokopališču st. Marxa v predmestju Dunaja.

V desetletjih po Mozartovi smrti je bilo več poskusov s strani muzikologov, da bi uredili skladateljeva dela. Šele leta 1862 je Ludwig von Köchel uspel urediti vsa, označil pa jih je z oznako **K** (Köchel) oziroma **KV** (Köchel-Verzeichnis). Tako je npr. *Klavirski koncert v A duru* večkrat označen preprosto kot »K488« ali »KV488«. Seznam je bil šestkrat revidiran.

V Mozartovem času je postala ta organizacija, temelječa na združevanju v ložah, ki se je tedaj še ni držal zlovešč pridih nedovoljenega skrivnega manipuliranja s politično in ekonomsko močjo in svetovnega zarotništva, ena od gonilnih sil razsvetljenstva. Celo habsburški cesar Jožef II. je bil gibanju sprva naklonjen (nekaj kasneje je bilo prostozidarstvo predvsem zaradi delovanja protimonarhistično usmerjene bavarske lože *Iluminatov* prepovedano v vseh habsburških deželah). Mnogi njegovi uradniki in politični sodelavci so bili prostozidarji. Na Dunaju je nastalo več prostozidarskih lož, leta 1784 pa se je loži »Pri dobrodelnosti« (*Zur Wohltätigkeit*) pridružil tudi Mozart, ki je bil leto kasneje tudi porok pri sprejemu glasbenika Franza Josepha Haydna. Haydnova odločitev ne

preseneča, saj je bil njegov mecen in delodajalec knez Nikolaus Eszterhazy veliki mojster te lože. Mozart je za brate prostozidarje napisal kakih dvajset skladb, ki jih sicer še danes izvajajo pri svojih obredih, v mnogih kompozicijah je upošteval prostozidarsko številsko simboliko, najbolj znani mojstrovini, ki jima je botrovala njegova prostozidarska vnema, pa sta opera Čarobna piščal in Masonska žalna glasba.

Dela

Opere:

- Figarova svatba
- Don Giovanni
- Čarobna piščal

Cerkvena glasba:

- 19 maš(4 litanije, 2 večernici, oratorij-Dolžnost prve zapovedi, oratorij- La Betulia liberata)
- Kantate
- Moteti za sopran in orkester(17 cerkvenih sonat)

Viri

Wolfgang Amadeus Mozart: Pisma (Zbirka Sledi)

Mojstri klasične glasbe in njihova dela 1 - Mozart

http://sl.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart